Olaf, de Noorman

door Sigurd Halvorssen

Er is een tijd geweest, dat Olaf de Noorman bekend was van de Lofoden tot de Balearische eilanden en dat was zoover als de wereld bekend was in die dagen. Jaar in jaar uit zeilden zijn langgekielde schepen de haven uit om vol terug te keeren. Somtijds was het met ruw goud of met fijn gedreven zilver; dan weer met prachtige wol of gedroogde huiden; vaak ook met kruiken vol mede of honing of manden gevuld met rijp koren; en menigmaal ook met weerbarstige slaven en met vreesachtige weenende slavinnen; nooit echter roofde hij een vrijgeborene maagd.

Een enkele maal, als de tongen los werden bij den bierkroes, vroeg men hem, waarom hij altijd deze minderwaardige dingen nam en nimmer het beste van alles, maar dan antwoordde hij nurks:

„Geen man weet wat hij neemt als hij een vrouw rooft."

Dan lachten de jonge mannen, maar de ouden van dagen knikten en herinnerden zich vrienden die een vrije maagd hadden thuis gebracht als hun bruid. Was daar niet Hengist, die zich van de rots stortte voor een zwartoogige Gallische juffer, die bevallig was en schoon van aangezicht, maar hem uitlachte en tot wanhoop bracht, zeggende dat hij haar niet met geweld kon leeren hem te beminnen. Daarom sloeg hij haar neer en zij stierf en hij wierp zich van de rots. En dan was daar Gudrun, die een blauwoogige Germaansche maagd roofde. Ze vonden hem op een morgen met 'n dagge in den strot en de blauwoogige Germaansche naast hem pratende en lachende, beroofd van haar zinnen. En wat was er gebeurd met Sweyn, die een samenkomst had met 'n Grieksche maagd en nimmer terugkeerde? Ja, Olaf was wijs, zeiden de ouden. En toch was het vreemd, dachten ze, dat een man, zoo moedig als Olaf, bang was voor een vrouw. De oude Freda die hem gezoogd had, haalde de magere schouders op als zij dit hoorde, want zij wist dat hij niet bang was.

„De waarheid die allen kennen is de waarheid niet, Olaf", zei ze tot hem. „Geef mij een ander antwoord."

Hij keek met gefronst gelaat voor zich voor hij antwoordde.

„Ter wille mijner moeder", antwoordde hij eindelijk, „eer ik alle vrouwen en zal niemand nemen tegen haar wil."

Dat was een deel der waarheid; de rest vertelde hij aan Wulfram, zijn vriend, toen ze alleen waren des nachts op het dek van zijn schip midden op zee.

„Het gebeurde toen ik een knaap was van twaalf jaar", begon hij, en hij keek nadenkend neer op de kalme blauwe watervlakte. „Toen sloeg ik den grijzen wolf met mijn kleine speer en vader nam mij mee op reis, vóór mijn tijd. Je herinnert 't je?"

„Ja," antwoordde Wulfram, „ik herinner mij. Ik doolde door de wouden, dagen lang en huilde van woede, dat geen woedende wolf kwam om mij te slaan of geslagen te worden."

„De tijd kwam, kameraad, en je sloeg."

„Toen was ik vijftien en volwassen. Dat beduidde niets meer!"

Olaf legde zijn zware hand op den schouder van zijn vriend.

„Het is niets bijzonders voor jou om groote dingen te doen", zei hij. „Jij zou het toen ook gedaan hebben, maar het geluk was met mij. Ik ging dus op reis. Jij kent zoo'n eerste reis, Wulfram, en het heerlijke ervan!"

Wulframs oogen werden zacht bij die herinnering en hij knikte.

„Dagen lang was het heerlijk weer. Ze leerden mij in de groote masten te klimmen, de zeilen te reven en te onderscheiden of 't een schip van een vriend of vijand was, als 't nog maar een stipje aan den horizon was. Een ander maal liet vader mij de roerpen vasthouden, toen kwam een golf en wierp mij op het dek, maar de roerpen liet ik niet los. Vader prees mij hiervoor en hij prees niet vaak. Ze zijn goed deze dingen om nog eens te herdenken."

„Ja," peinsde Wulfram, „ze zijn goed."

„Na vele dagen bereikten we het groote kanaal dat stroomt tusschen Brittannië en Gallië. Daar overviel ons een storm. De „Adder" verloor een mast, de „Zeewolf" beide masten en de „Draak", waarop wij ons bevonden, had nauwelijks een lapje zeil over. Vader bond mij aan de verschansing vast, anders was ik overboord geslagen. Reusachtige zeeën bedekten ons soms; het was een heerlijke storm. Den tweeden dag vielen we om te schuilen een baai binnen van de rivier de Thames, landden op de noordkust en repareerden ons schip met het materiaal dat we vonden. Nauwelijks waren we gereed of de bevolking kwam in groote menigte op ons af. We vluchtten des nachts weg naar het Zuiden, waar hoog op de klippen een klooster staat."

„Waar wij landden den vorigen winter?" vroeg Wulfram peinzend. „Toen leerde ik eerst dat ik de ziel van mijn vriend niet kende; voor dien wist ik niet dat hij een geheim voor mij had."

Olaf staarde naar de starren, die helderder werden, naarmate de nacht donkerder werd.

„Ik zou 't je verteld hebben, als je niet zoo wijs was," zei hij eindelijk. „Men kon het licht voelen, dat uit het Oosten kwam, toen de mannen zich gereed maakten te landen. Ik herinner mij nog vaag het gekletter van wapenen in den vroegen uchtendstond en de zoete lucht van het gras en de lentebloemen, terwijl de randen der wolken goud en purper gekleurd werden. Toen de zon zich begon te verheffen boven de kim, hadden twee honderd moedige mannen reeds den top van de klip bereikt. Van de vijftig mannen, die onder den ouden Henric waren achtergelaten om de schepen te bewaken, werden er hier en daar wachtposten uitgezet. Ik stampte van woede op het dek, omdat ik achterblijven moest. Ik was zoo boos, dat de oude Henric mij toestond wat op de kust te wandelen. „Ga niet verder dan de laatste wachtpost", beval hij, „anders zal je vader met ons beiden afrekenen!" Natuurlijk ging ik toen juist verder."

„Dat was verkeerd!" merkte Wulfram op. Olaf glimlachte, want gehoorzaamheid is niet voor de leiders.

„In het eerst bleef ik in de nabijheid van de klip, doch weldra bemerkte ik een greppel die door de zon geheel was opgedroogd en tusschen twee velden liep vol rijp koren en papavers." Hij staarde op het groene water met het witte schuim beneden hem. „Alleen de zee is mooier!"

„En een maagd, als je de ware gevonden hebt", zei Wulfram, die uit ondervinding sprak.

„Ik vond haar; een blauwoogig, goudharig meisje van tien jaar, droomende tusschen de papavers en het koren. Ze sprong op en wilde vluchten, doch ik greep haar bij den pols en trok haar mede. Zij beefde, doch schreide niet, hoewel de dauw in haar oogen stond. Ik zag nimmer zulke oogen!" Hij staarde weer op de zee en zweeg; Wulfram legde hem de hand op den arm. „Ze sloeg mij en worstelde om los te komen. Er was temperament in die meid! Ik trok haar mee naar het eind van de greppel, terwijl ze allerlei onverstaanbaars prevelde! Toen riep ze op eens een woord dat ik verstaan kon: „Moeder! Moeder!" " Olaf haalde diep adem. „Wulfram, ik had mijn moeder lief!"

„Dat doet een goed zoon!" zei Wulfram.

„Het kind zag dat mijn gelaatstrekken zachter werden en

Najaar.

Uit: „Naar lichtende Wegen", van Richard de Cneudt.

Nog enk'le boomen steken droef en stil
wat gele, lang verdorde blaren uit . . .
De dag is roerloos, grijs en huiverkil,
de effen luchten dragen geen geluid . . .